

Förvaltningspolitiska frågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas ett antal motioner inom området förvaltningspolitik, samtliga väckta under allmänna motionstiden hösten 2005. Förslagen rör ett brett spektrum av frågor: antalet myndigheter; krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara; kvalitetsledningssystem och brukarindikatorer i offentlig verksamhet; myndigheters dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare; myndigheters tidredovisningssystem; tillsynsavgifter i staten; redovisning av socialt ansvar och regional utveckling; lokalisering av myndigheter.

Samtliga motioner avstyrks av utskottet.

I betänkandet finns 6 reservationer och 1 särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Antalet myndigheter m.m.	6
Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara	8
Kvalitetsledningssystem och brukarindikatorer i offentlig verksamhet	10
Myndigheters dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare	12
Myndigheters tidredovisningssystem	14
Tillsynsavgifter i staten	15
Social redovisning	16
Redovisning av regional utveckling i myndigheternas årsredovisningar	18
Lokalisering av myndigheter	19
Reservationer	20
1. Antalet myndigheter m.m., punkt 1 (m, fp, kd, c)	20
2. Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara, punkt 2 (mp)	21
3. Kvalitetsledningssystem och brukarindikatorer i offentlig verksamhet, punkt 3 (mp)	22
4. Myndigheters dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare, punkt 4 (m)	22
5. Tillsynsavgifter i staten, punkt 6 (fp, c)	23
6. Social redovisning, punkt 7 (mp)	24
Särskilt yttrande	25
Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara, punkt 2 (v)	25
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	26
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	26

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Antalet myndigheter m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2005/06:K451 av Tobias Krantz m.fl. (fp) yrkande 3,

2005/06:Fi201 av Rolf Gunnarsson (m),

2005/06:Fi213 av Carl-Axel Roslund (m),

2005/06:Fi218 av Torkild Strandberg (fp),

2005/06:Fi222 av Anne Marie Brodén och Anne-Marie Pålsson (båda m),

2005/06:Fi230 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c) yrkande 3,

2005/06:Fi232 av Cecilia Widegren m.fl. (m) yrkandena 1 och 2 samt

2005/06:Fi256 av Björn Hamilton och Elizabeth Nyström (båda m).

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi226 av Gustav Fridolin och Ulf Holm (båda mp).

Reservation 2 (mp)

3. Kvalitetsledningssystem och brukarindikatorer i offentlig verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2005/06:Fi220 av Mikaela Valtersson (mp) yrkande 3 och

2005/06:Fi279 av Barbro Hietala Nordlund och Kurt Kvarnström (båda s).

Reservation 3 (mp)

4. Myndigheters dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare

Riksdagen avslår motion

2005/06:N442 av Per Bill m.fl. (m) yrkandena 7 och 8.

Reservation 4 (m)

5. Myndigheters tidredovisningssystem

Riksdagen avslår motion

2005/06:Bo213 av Solveig Hellquist (fp) yrkande 2.

6. Tillsynsavgifter i staten

Riksdagen avslår motionerna

2005/06:Fi223 av Lars-Ivar Ericson (c) och

2005/06:N242 av Tobias Krantz (fp) yrkande 3.

Reservation 5 (fp, c)

7. Social redovisning

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi229 av Peter Eriksson m.fl. (mp, –) yrkande 2.

Reservation 6 (mp)

8. Redovisning av regional utveckling i myndigheternas årsredovisningar

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi294 av Inger Lundberg (s).

9. Lokalisering av myndigheter

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi202 av Rolf Gunnarsson (m).

Stockholm den 16 februari 2006

På finansutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Mikael Odenberg (m), Carin Lundberg (s), Sonia Karlsson (s), Kjell Nordström (s), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Bo Bernhardsson (s), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c), Hans Hoff (s), Cecilia Widegren (m), Agneta Gille (s), Yvonne Ruwaida (mp), Tommy Ternemar (s), Gunnar Nordmark (fp) och Siv Holma (v).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande 20 motionsyrkanden inom området förvaltningspolitik. Samtliga motioner väcktes under allmänna motionstiden hösten 2005. Förslagen i motionerna återges i en bilaga till betänkandet.

Utskottets överväganden

Antalet myndigheter m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker åtta motioner om att se över den statliga administrationen i syfte att minska antalet myndigheter. Enligt en nyligen genomförd studie av Statskontoret har såväl antalet myndigheter som antalet sysselsatta i statsförvaltningen minskat sedan 1990. Utskottet påminner vidare om att den parlamentariskt tillsatta Ansvarskommittén har i uppdrag att undersöka struktur och uppgiftsfördelning inom samhällsorganisationen.

Jämför reservation 1 (m, fp, kd, c).

Motionerna

I flera motioner efterfrågas en översyn av den statliga administrationen i syfte att effektivisera verksamheten och minska antalet statliga myndigheter och verk. Det görs i *motionerna Fi201* av Rolf Gunnarsson (m), *Fi213* av Carl-Axel Roslund (m), *Fi232* av Cecilia Widegren m.fl. (m) (yrkande 1), *Fi256* av Björn Hamilton och Elizabeth Nyström (m), *Fi222* av Anne Marie Brodén och Anne-Marie Pålsson (m) samt i *Fi218* av Torkild Strandberg (fp). I motion *Fi232* (m) anförs dessutom att myndighetsreduktionen ska inledas med Djurskyddsmyndigheten (yrkande 2).

I motion *K451* av Tobias Krantz m.fl. (fp) förordas ett tak för antalet statliga myndigheter vid nuvarande nivå. Motionärerna anser att antalet myndigheter som Sverige har i dag räcker, och inrättandet av ett tak skulle innebära att om regeringen vill skapa ytterligare en myndighet måste den samtidigt avveckla en redan existerande myndighet (yrkande 3).

I motion *Fi230* av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (c) uppmanas regeringen att skyndsamt se över verksamstrukturen i syfte att effektivisera verksamheten efter dagens krav (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Antalet myndigheter och sysselsatta i staten har minskat sedan 1990

Utskottet delar inte motionärernas bild av en expanderande statsförvaltning. Statskontoret fick i regleringsbrevet för 2005 i uppgift att ge en samlad redovisning av utvecklingen inom statsförvaltningen, främst beträffande antalet myndigheter och den statliga sysselsättningen. Det görs i rapporten Statsförvaltningens utveckling 1990–2005. Statskontoret konstaterar här att det saknas en entydig definition av myndighetsbegreppet. Om man räknar de myndigheter under regeringen eller riksdagen som styrs av

en instruktion eller särskild lag fanns det 552 myndigheter i maj 2005. Med ett annat sätt att räkna var antalet myndigheter 231 vid samma tillfälle. Sistnämnda antal bygger på att myndigheter som ingår i myndighetskoncerner och de domstolar som ingår i domstolsväsendet slås samman samt att de myndigheter som inte har egen personal utesluts. Enligt Statskontoret ger dock det senare sättet att räkna en sämre överblick över de förändringar som sker inom statsförvaltningen.

Utskottet kan konstatera att Statskontorets redovisning visar att såväl antalet myndigheter som antalet sysselsatta i statsförvaltningen har minskat sedan 1990. De senaste åren från 2000 har antalet myndigheter fortsatt att minska något samtidigt som antalet sysselsatta ökat något. Särskilt framträdande tendenser under perioden 2000–2005 är sammanslagningar av regionala myndigheter, flera bildanden respektive nedläggningar av allmänna förvaltningsmyndigheter (men obefintlig nettoförändring) samt en ökning av sysselsättningen inom högskoleväsendet.

Ansvarskommittén har i uppdrag att undersöka samhällsorganisationens struktur

I motion Fi230 (c) uppmanas regeringen att se över verksamstrukturen i syfte att effektivisera verksamheten efter dagens krav. Här vill utskottet påminna om att den parlamentariskt tillsatta Ansvarskommittén har i uppdrag att undersöka om struktur och uppgiftsfördelning inom samhällsorganisationen behöver förändras. Utgångspunkten för kommitténs arbete är en välfärd på lika villkor som styrs demokratiskt och är solidariskt skattefinansierad. Kommittén ska ha ett tydligt medborgarperspektiv och redovisa resultaten senast i februari 2007. I tilläggsdirektiv för kommittén har bl.a. den statliga styrningen av samhällsorganisationen angetts som ett viktigt område att undersöka.

Vidare kan nämnas att regeringens stabsmyndigheter Statskontoret, Ekonomistyrningsverket, samt den nya förvaltningspolitiska myndigheten Verva, sedan årsskiftet har en ny rollfördelning. Samtliga tre myndigheter har som övergripande uppgift att bistå regeringen med det underlag som krävs för att säkerställa en effektiv statsförvaltning. Huvuduppgiften för den nya myndigheten Verva ska vara att driva på utvecklingen för en sammanhållen statsförvaltning och stödja gemensamt utvecklingsarbete och förnyelse i statsförvaltningen. Det nya Statskontoret ska ha fokus på uppföljning och utvärdering. Tydliga kunskapsunderlag om effekter av olika insatser ska utnyttjas i ökad utsträckning i arbetet med att utveckla och ompröva statlig verksamhet.

Utskottet avstyrker motionerna K451 (fp) yrkande 3, Fi201 (m), Fi213 (m), Fi218 (fp), Fi222 (m), Fi230 (c) yrkande 3, Fi232 (m) yrkandena 1 och 2 samt Fi256 (m).

Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om att krav ska ställas på öppna standarder vid all offentlig upphandling av programvara. Valet av programvara är enligt utskottet en fråga som varje myndighet själv måste ta ställning till, utifrån verksamhets- och effektivitetssynpunkt.

Jämför reservation 2 (mp) och särskilt yttrande (v).

Motionen

I motion *Fi226* anser Gustav Fridolin och Ulf Holm (mp) att det bör ställas krav på öppna standarder vid all offentlig upphandling av programvara. Programvarubranschen har enligt motionärerna fått en alltmer monopoliserande karaktär. Slutna filformat dominerar och andra leverantörer av programvara har inte samma möjligheter att anpassa sig till dessa standarder. Genom att ställa krav på att leverantörer av programvara följer öppna standarder kan enligt motionärerna monopolsituationen brytas. Vidare anser motionärerna att det borde vara självklart att den offentliga information som finns tillgänglig via Internet görs tillgänglig för alla, oavsett funktionshinder, programvaruplattform eller ekonomi.

Utskottets ställningstagande

Först och främst vill utskottet påpeka att det enligt lagen om offentlig upphandling (1992:1528) inte finns något som hindrar att en enskild myndighet eller en kommun ställer krav på öppna standarder vid upphandlingar. Enligt lagen får inga krav ställas på produktionsprocessen, endast på den slutliga produkten. I det här fallet kan öppna standarder ses som en del av produkten.

Dock anser utskottet att valet av programvara är en fråga som varje myndighet själv har att ta ställning till. Givetvis bör myndigheterna välja den teknik och de system som är lämpligast från verksamhets- och effektivitetssynpunkt. Vidare kan en generell bestämmelse om krav på öppna standarder vid all offentlig upphandling av programvara komma att strida mot den s.k. proportionalitetsprincipen. Av denna princip följer att kvalifikationskraven och kraven i kravspecifikationen måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas.

Pågående arbeten om öppna standarder

Arbete kring frågan om öppna standarder pågår i en rad sammanhang. I regeringens proposition 2004/05:175 Från IT-politik för samhället till politik för IT-samhället behandlas frågan om öppen programvara och öppna standarder i offentlig förvaltning. Regeringen anser att användningen av öppna standarder och öppna programvaror bör främjas, bl.a. för att det kan minska kostnaderna för IT-användning. Vidare aviserar regeringen en utredning om för- och nackdelar med att använda öppna programvaror samt lämpliga handlingslinjer för Sverige inför arbetet inom EU i denna fråga. Inom EU har arbetet med öppen programvara behandlats i handlingsplanen e-Europa, som bl.a. syftar till att underlätta kommunikationen mellan förvaltningarna i EU:s medlemsstater. Regeringens proposition har behandlats och beslutats av riksdagen (bet. 2005/06:TU4).

Sedan 2002 driver Statskontoret ett projekt i syfte att lyfta fram kunskapen om öppen programvara och öppna standarder. Statskontoret har sedan 2004 en policy om hur öppen programvara och öppna standarder för programvara ska hanteras i ramavtalsupphandlingar. Målet är att användningen av upphandlingspolicyn ska bidra till ökad konkurrens och därigenom bättre pris och högre kvalitet och på längre sikt en bättre utbytbarhet mellan olika produkter och system. Statskontoret har även upphandlat ramavtal för öppna programvaror och spridit information om möjligheterna till billigare och bättre produkter vid användning av öppen programvara. Utskottet anser att ökad kunskap kring öppen programvara är viktigt, inte minst för att stimulera konkurrensen på marknaden för programvaror. En annan form av konkurrensstimulering uppnås genom att öppna standarder inte begränsar t.ex. företag, som vill lämna offert på elektronisk väg, till vissa elektroniska format.

Vidare kan nämnas att Sveriges Kommuner och Landsting i oktober 2005 öppnade en webbplats för öppna program som utvecklats inom offentlig sektor (www.programverket.org). Syftet med webbplatsen är bl.a. att verka för en ökad användning av öppna format och standarder samt för en gemensam utveckling av program inom offentlig verksamhet. Arbetet har drivits i samverkan med Stockholms läns landsting samt flera andra offentliga organisationer. Det finns flera exempel på kommuner som nyligen gått över till lösningar med öppna programvaror i syfte att dels spara pengar, dels lättare kunna anpassa programmen till den egna verksamheten. Det gäller kommunerna Jönköping, Luleå, Filipstad, Motala och Eksjö.

Tillgängliga webbplatser i offentlig sektor

Slutligen vill utskottet kommentera motionärernas påpekande att det kanske viktigaste argumentet för öppna standarder handlar om tillgängligheten till offentlig information. Nämnden för elektronisk förvaltning (e-nämnden) har tidigare arbetat med att fastställa grundläggande standarder för myndigheternas webbplatser i syfte att underlätta kommunikationen med medborgare och företag och mellan myndigheter. E-nämnden har

tagit fram vägledningar som ska vara till stöd för myndigheternas utveckling av sina webbplatser. E-nämndens ansvarsområden har sedan årsskiftet tagits över av den nya förvaltningspolitiska myndigheten Verva. Enligt E-nämndens slutrapport, som utkom i december 2005, ska offentliga webbplatser vara utformade så att de inte utesluter grupper av medborgare. Webbplatserna ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, funktionshinder och etnisk och kulturell bakgrund.

Motion Fi226 (mp) avstyrks.

Kvalitetsledningssystem och brukarindikatorer i offentlig verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett förslag om att riksdagen bör uttala sig om behovet att tillämpa kvalitetsledningssystemet ISO 9001 i statliga verk. Detta då valet av modell och arbetssätt inte är en fråga för riksdagen utan för respektive myndighet. Utskottet avstyrker även ett förslag om att göra statistik om offentlig verksamhet tillgänglig utifrån ett brukarperspektiv. Detta med hänvisning till det arbete med bl.a. servicedialoger som redan bedrivs inom detta område.

Jämför reservation 3 (mp).

Motionerna

Motion Fi279 av Barbro Hietala Nordlund och Kurt Kvarnström (s) tar upp frågan om kvalitetsledningssystem i offentlig verksamhet. Enligt motionärerna skulle kvalitetsledningssystemet ISO 9001 kunna tillämpas och användas i de statliga verkens högsta ledning. För ISO 9001 har åtta principer fastställts. Principerna har rubrikerna Kundfokus; Ledarskap; Medarbetarnas engagemang; Processinriktning; Systemangreppssätt för ledning; Ständig förbättring; Faktabaserade beslut samt Ömsesidigt fördelaktiga relationer till leverantörer. Det kvalitetsarbete som i dag pågår för bl.a. 24-timmarsmyndigheten skulle enligt motionärerna naturligt kunna kopplas till certifieringskriterierna i ISO 9001.

I *motion Fi220* föreslår Mikaela Valtersson (mp) att data och statistik för offentlig verksamhet ska publiceras på ett för medborgarna tillgängligt sätt. Med andra ord ska ett brukarperspektiv genomsyra all information om offentlig service. Motionären använder begreppet ”brukarindikatorer” och avser med detta ett system där brukaren av offentliga tjänster och service själv kan följa utvecklingen, se vilken kvalitet man kan förvänta sig av en service samt göra det möjligt att utkräva ansvar från politiker och tjänste-

män. Vidare kan brukarindikatorer göra det möjligt att jämföra olika enheter och olika kommuner eller landsting. Därmed skapas enligt motiön nären bättre förutsättningar för brukare och medborgare att kunna utnyttja den valfrihet som i dag finns inom många områden (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Kvalitetsledningssystem i staten

I motion Fi279 (s) anføres att kvalitetsledningssystemet ISO 9001 bör kunna användas i statliga verk samt att även arbetet med 24-timmarsmyndigheten skulle kunna kopplas till certifieringskriterierna i ISO 9001. Motsvarande förslag behandlades av utskottet i betänkande 2004/05:FiU22. Utskottet anser, då liksom nu, att det visserligen är angeläget att utveckla och ständigt förbättra statsförvaltningen med hjälp av ISO och andra modeller för kvalitetsledning. Valet av modell och arbetssätt måste dock göras i respektive myndighet.

Vidare kan nämnas att frågan om kvalitetsledningssystem tas upp i en nyligen publicerad rapport av Statskontoret, Organisationsanpassning för utveckling av 24-timmarsmyndigheten (2005:30). För att kunna dra fördel av ny teknik och utveckla en 24-timmarsmyndighet är det enligt rapporten viktigt att välja ett förbättringsverktyg som kan omfatta riktlinjer för ett systematiskt kvalitetsarbete. Man exemplifierar med ISO 9000 och ytterligare några kvalitetsledningssystem. Enligt rapporten måste dock varje organisation utifrån sin specifika situation bedöma vilket angreppssätt för kvalitetsutveckling som man har bäst förutsättningar att lyckas med.

Utskottet avstyrker motion Fi279 (s).

Brukarperspektivet i offentlig information

I motion Fi220 (mp) argumenteras för att ett brukarperspektiv måste genomsyra all offentlig information. I det sammanhanget vill utskottet påpeka att Statens kvalitets- och kompetensråd (ingår sedan årsskiftet i den nya förvaltningspolitiska myndigheten Verva) på regeringens uppdrag har tagit fram en vägledning för myndigheters dialog med sina brukare. Denna vägledning publicerades i februari 2005, och Verva kommer att publicera nya versioner efterhand som vägledningens innehåll och form utvecklas i samarbete med andra myndigheter. Syftet är att stödja statliga myndigheter i deras arbete med att utveckla sina tjänster. Av vägledningen framgår att serviceåtaganden kan vara ett bra medel för myndigheter att beskriva och förbättra sina tjänster. Ett serviceåtagande är en officiell redovisning som ger tydlig, relevant och förpliktigande information om en myndighets utbud av tjänster och servicenivån på tjänsterna. Det kan därmed beskrivas som en slags varufakta på en myndighets tjänster eller ett kvalitetsavtal mellan myndigheter och brukarna. Informationen ska vara lätt att förstå och presenteras på ett överskådligt sätt. Relevant information för brukarna

kan vara uppgifter om ärendehandläggning, väntetider, klagomålsmöjligheter, öppettider m.m. Exempel på serviceåtaganden finns hos Bolagsverket och Högskoleverket.

Som bakgrund till den nu framtagna vägledningen kan nämnas att regeringen i januari 2001 gav ett 20-tal myndigheter och försäkringskassor i uppdrag att delta i en tvåårig försöksverksamhet med servicedialoger och serviceåtaganden. Statskontoret gjorde en samlad redovisning av försöket i februari 2003. Slutsatsen blev att servicedialoger var en ändamålsenlig metod för att få till stånd en medborgarorienterad verksamhetsutveckling och att arbetet därför borde fortsätta och spridas ytterligare i statlig förvaltning. Statskontoret förordade emellertid ingen generell reglering av de berörda myndigheternas arbete utan menade att regeringens styrning i stället bör ske inom ramen för den årliga resultatstyrningen. Sistnämnda uppfattning delas av utskottet.

Motion Fi220 (mp) yrkande 3 avstyrks.

Myndigheters dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare

Utskottets förslag i korthet

Enligt utskottet bör riksdagen avslå motionsyrkanden om hur myndigheter hanterar sin i vissa fall dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare. Detta mot bakgrund av de insatser som regeringen hittills aviserat för att komma till rätta med gränsdragningsproblematiken.

Jämför reservation 4 (m).

Motionen

I *motion N442* av Per Bill m.fl. (m) påtalas att en myndighets konkurrensutsatta verksamhet ofta annonseras på myndighetens hemsida. Detta innebär att en konsument som söker information hos myndigheten då utsätts för reklam. Detsamma gäller för statliga bolag med monopolverksamhet. Konsumenten kan enligt motionärerna i sådana fall vilseledas att tro att de produkter eller tjänster som myndigheten eller det statliga bolaget tillhandahåller skulle hålla en bättre kvalitet än de privata alternativen. Detta menar motionärerna är en form av korssubventionering av konkurrensutsatt verksamhet men även ett otillständigt sätt att nyttja sin ställning som statlig myndighet. Motionärerna anser att regeringen via regleringsbrev bör se till att detta förfarande upphör (yrkande 7).

Vidare påtalas att en myndighet endast bör få använda information eller unik kompetens, som införskaffats i rollen som myndighet, för vidareförädling om denna unika kunskap också kommer tredje man till del på samma

villkor. Enligt motionärerna finns risk för att en offentlig aktör gynnar den egna verksamheten och därmed missgynnar konkurrenterna, genom att ha bättre eller billigare tillgång till infrastruktur, offentliga register och kunddatabaser. Ett exempel är marknaden för digitala sjökort, där Sjöfartsverket genom sin myndighetsroll ensam har tillgång till de databaser som innehåller uppgifter som är nödvändiga vid produktion av digitala sjökort. I vidareförädlingsledet deltar sedan Sjöfartsverket i konkurrensen med ett antal privata företag (yrkande 8).

Utskottets ställningstagande

Gränsdragningen mellan myndighetsrollen och offentlig näringsverksamhet

Med anledning av de frågor motionärerna tar upp vill utskottet påminna om det tillkännagivande riksdagen gjorde i betänkande 2004/05:NU16. Riksdagen anmodade här regeringen att under riksmötet 2005/06 återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att komma till rätta med konkurrensproblematiken mellan offentlig och privat sektor. I betänkandet återopas bl.a. en rapport av Konkurrensverket Myndigheter och marknaden – tydligare gräns mellan offentligt och privat, som utkom i oktober 2004.

Enligt Konkurrensverkets rapport är sammanblandningen mellan myndighetsuppgifter och näringsverksamhet ett av flera skäl till att konkurrensen inte sker på lika villkor mellan offentliga och privata aktörer. Denna sammanblandning återspeglas på vissa myndigheters hemsidor, där näringsverksamhet saluförs vid sidan av information om myndigheterna. Konkurrensverkets förslag till lösning på problemet är först och främst en renodling av myndighetsrollen, genom att man i så stor utsträckning som möjligt upphör med att bedriva näringsverksamhet på konkurrentutsatta marknader. I den mån näringsverksamhet trots allt ska bedrivas bör denna särskiljas organisatoriskt från övriga myndighetsuppgifter. Vidare bör de statliga myndigheternas styrdokument förtydligas så att det klargörs vilka uppgifter som omfattas av respektive myndighets uppdrag. Konkurrensverket rekommenderade även en översyn av det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet i syfte att förtydliga riktlinjerna för den statliga verksamheten.

Utskottet kan konstatera att regeringen i budgetpropositionen för 2006 (utg.omr. 24 s. 44) skriver att man med anledning av riksdagens tillkännagivande avser att återkomma till riksdagen under riksmötet 2005/06. Vidare, enligt uppgifter som utskottet inhämtat från Finansdepartementet, pågår för närvarande en översyn av det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet.

Villkoren för vidareutnyttjande av offentlig information

Frågan om vidareutnyttjande av offentlig information har behandlats av Statskontoret i en rapport från juni 2005. I rapporten utreds de rättsliga förutsättningarna för myndigheter att avtala om och ställa upp villkor för

att erbjuda offentlig producerad information som ska vidareutnyttjas. Statskontoret har också kartlagt ett antal myndigheters licens- och avtalsvillkor för att få tillgång till sådan information. Myndigheter som är stora på att tillhandahålla offentlig information för vidareförädling är Sjöfartsverket, Bolagsverket, Lantmäteriverket, Patent- och registreringsverket, Statistiska centralbyrån, SGU (Sveriges geologiska undersökning), SMHI och Vägverket.

Bakgrunden till Statskontorets rapport är ett EG-direktiv (2003/98/EG) om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, som ska skapa möjligheter att utveckla en marknad för offentlig information inom EU. Det är upp till varje medlemsstat om man vill erbjuda information fritt utan licenser eller andra villkor. Eventuella licensvillkor ska vara skäliga och tydliga och inte begränsa möjligheterna till vidareutnyttjande. Villkoren får inte heller i övrigt begränsa konkurrensen på marknaden. Myndigheter som tillhandahåller information till sina egna försäljningsavdelningar ska enligt direktivet göra det på samma villkor som till andra återförsäljare.

Den 1 juli 2005 implementerades PSI-direktivet utan några ändringar i svensk rätt. Regeringen har gett Verva (som tagit över dessa frågor från Statskontoret 1 januari 2006) i uppdrag att skriva en vägledning som ska hjälpa myndigheter att tillämpa direktivens krav.

Med anledning av de åtgärder som regeringen hittills aviserat i dessa frågor avstyrker utskottet motion N442 (m) yrkandena 7 och 8.

Myndigheters tidredovisningssystem

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion som föreslår en utvärdering av tidredovisningssystemen i statliga myndigheter. Utskottet anser inte att detta är en fråga för riksdagen att ta ställning till.

Motionen

I *motion Bo213* begär Solveig Hellquist (fp) en genomlysning och utvärdering av tidredovisningssystemen i statliga myndigheter. Motionären menar att det förvisso är viktigt att veta hur arbetstid och resurser används, men att tidredovisningen i dag ger en falsk bild av verkligheten och det arbete som faktiskt utförs. Enligt motionären kan det vara svårt att i efterhand komma ihåg hur mycket man arbetat i olika projekt, vilket leder till felaktiga redovisningar. Om myndigheter ägnar tid åt verksamhetsplanering och tidredovisning som inte stämmer med verkligheten är det ett stort slöseri med resurser samtidigt som en osann bild av verkligheten levereras (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har tidigare behandlat ett förslag om att avskaffa länsstyrelsernas tidredovisningssystem (bet. 2005/06:BoU1). Motionen avstyrktes av bostadsutskottet med argumentet att utformningen av enskilda myndigheters system för tidredovisning inte bör avgöras genom riksdagsbeslut. Finansutskottet delar bostadsutskottets syn i denna fråga. Här måste i stället varje myndighet avgöra om ett visst system främjar effektiviteten i verksamheten. Som stöd för myndigheternas arbete finns exempelvis Ekonomistyrningsverkets (ESV) rekommendationer för tidredovisning.

Enligt ESV är tidredovisning ett bra sätt att skaffa sig en uppfattning om hur myndigheternas största resurs används (ca 70 % av myndigheternas förvaltningskostnader består av lönekostnader). De främsta fördelarna med tidredovisning är enligt ESV:

- Tidredovisning är en tillförlitlig (om än inte exakt) metod att fördela kostnader och intäkter per verksamhetsgren enligt krav i förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag.
- Tidredovisning ger chefen bättre möjlighet att styra, följa upp och utveckla verksamheten, exempelvis i förhållande till vad som beslutats i planeringsarbetet.
- Tidredovisning ger medarbetaren möjlighet att få ökad insikt i vad hon lägger tid på, i förhållande till vad som överenskommits.

Samtidigt menar ESV att för små myndigheter (under 50 anställda) motsvarar troligen kostnaden inte nyttan, då verksamhetens omfattning är möjlig att överblicka och följa upp utan detta verktyg.

Med detta avstyrker utskottet motion Bo213 (fp) yrkande 2.

Tillsynsavgifter i staten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motioner i vilka motionärerna föreslår en översyn av statens tillsynsavgifter. Tillsynsutredningen har redan behandlat dessa frågor och utredningens förslag bereds för närvarande av regeringen.

Jämför reservation 5 (fp, c).

Motionerna

I *motion N242* av Tobias Krantz (fp) anförs att myndigheternas avgiftsseri måste bekämpas. Enligt motionären är tillsyns- och straffavgifter orimligt höga, vilket verkar hämmande på nyföretagandet. Den offentliga avgiftspolitikens gentemot företagen måste därför ses över (yrkande 3).

Även *motion Fi223* av Lars-Ivar Ericson (c) tar upp tillsynsavgifter. Enligt motionären belastar tillsynsavgifterna konkurrenskraften i svenskt näringsliv och borde därför i princip avskaffas. I en situation med tillsynsavgifter är det viktigt att skapa ett system som leder till att avgifterna minimeras och debiteras på ett rättvist sätt. Taxan bör, i stället för fasta avgifter, utformas så att den stimulerar myndigheten till att genomföra en rationell, kostnadseffektiv och behovsanpassad tillsyn. De företag som har god ordning på sin produktion och dokumentation ska inte belastas av kostnader som orsakas av mindre ordningsamma företag. Dessutom bör tillsynen av olika lagars efterföljd samordnas på ett och samma objekt.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av motionärernas förslag vill utskottet påminna om att Tillsynsutredningen i oktober 2004 kom med sitt slutbetänkande (Tillsyn. Förslag om en tydligare och effektivare offentlig tillsyn, SOU 2004:100). Utredningen menar bl.a. att tillsyn som främst avser kommersiell verksamhet (exempelvis banker, produktsäkerhet samt miljö- och luftfart) bör finansieras med avgifter som täcker hela kostnaden. Staten bör fastställa avgifterna, också för den tillsyn som utövas av kommunerna. Avgifterna för den kommunala tillsynen blir därmed lika i hela landet. I dag varierar avgifterna mycket och olika kommuner skattefinansierar sin tillsyn i olika utsträckning. Utredningen lägger fast ett antal kriterier som ska uppfyllas när tillsynen finansieras med avgifter. Avgiftssystem ska bl.a. vara konkurrensneutrala och avgifter inom närliggande områden bör vara likartat utformade. Oavsett hur avgiftssystemet är utformat ska det alltid vara staten som bestämmer tillsynens omfattning, den ska inte styras av möjligheten att ta ut avgifter.

Utredningens förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet, och utskottet anser att riksdagen bör avvakta resultatet av denna beredning.

Motionerna N242 (fp) yrkande 3 och Fi223 (c) avstyrks.

Social redovisning

Utskottets förslag i korthet

En motion om sociala redovisningar avstyrks av utskottet då det redan pågår åtskilligt arbete i linje med vad motionären efterfrågar.

Jämför reservation 6 (mp).

Motionen

I *motion Fi229* förordar Peter Eriksson m.fl. (mp, -) att all verksamhet, såväl offentlig som privat, ska vara skyldig att göra sociala redovisningar (yrkande 2). Detta på motsvarande sätt som ekonomiska redovisningar och

miljöräpvisningar är en självklarhet i dag. Sociala räpvisningar visar hur humankapitalet utvecklas i och kring en organisation. Många verksamheter vars grundläggande syften är sociala kan, enligt motionären, vid en första anblick förefalla kostsamma, men genom sociala räpvisningar framgår de långsiktiga samhällsekonomiska vinsterna.

Utskottets ställningstagande

Pågående arbeten med sociala räpvisningar

Med anledning av förslagen i motion Fi229 (mp, -) om sociala räpvisningar vill utskottet påpeka att det pågår arbete med den inriktning som motionären förordar. Den lagliga reglering som i dag finns på området är en lag om obligatorisk räpvisning av sjukfrånvaro som infördes 1 juli 2003. Lagen innebär att uppgifter om sjukfrånvaro ska lämnas i årsräpvisningen och att räpvisningen ska vara jämförbar för privata företag, kommuner, landsting och statliga myndigheter.

Inom ramen för det s.k. 11-punktsprogrammet bedrivs försök inom den offentliga sektorn i syfte att förebygga och minska sjukfrånvaron. Bland annat pågår projekt med hälsobokslut, där avsikten är att dessa ska vara ett första steg mot en mer utvecklad personalekonomisk räpvisning. Verket för innovationssystem (Vinnova) har regeringens uppdrag att följa och utvärdera försöksverksamheten. En samlad utvärdering ska lämnas under 2006.

Vidare har Arbetslivsinstitutet, efter en dansk förlaga, tagit fram ett index för att mäta socialt ansvarstagande på svenska arbetsplatser. Med hjälp av ett frågebatteri kan chefer och arbetstagare tillsammans betygsätta hur väl företaget, organisationen eller myndigheten lyckas ta sociala hänsyn och arbeta förebyggande med sociala frågor. Frågorna handlar exempelvis om vilka möjligheter som ges för äldre anställda att gå ned i arbetstid och hur företaget hjälper den anställda som blivit allvarligt sjuk.

Slutligen kan nämnas att det pågår ett globalt arbete inom ett 40-tal länder, lett av SIS (Swedish Standard Institute) i Sverige och Brasilien, med att ta fram en vägledningsstandard för socialt ansvarstagande, ISO 26 000. Standarden syftar till att underlätta för företag och organisationer att organisera och styra sitt sociala ansvarstagande.

Med detta avstyrker utskottet motion Fi229 (mp, -) yrkande 2.

Redovisning av regional utveckling i myndigheternas årsredovisningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om att myndigheterna ska åläggas att redovisa hur man bidragit till den regionala utvecklingen. Det är enligt utskottet rimligt att regeringen avgör i vilken omfattning myndigheterna ska redovisa hur de bidragit i dessa avseenden.

Motionen

I *motion Fi294* föreslår Inger Lundberg (s) att myndigheterna åläggs att i sina årsredovisningar redovisa hur man under året bidragit till den regionala utvecklingen. Enligt motionären redovisas i dag bara myndigheternas insatser för den regionala utvecklingen i ett begränsat antal fall. Behovet av insatser som kan stärka den regionala utvecklingen är överhängande, med bl.a. utflyttning och höga ohälsotal i vissa regionalpolitiskt missgynnade områden. Enligt motionären finns alltför många exempel på enskilda myndigheter inte har ett regionalpolitiskt perspektiv i sin planering, trots att riksdagen vid flera tillfällen fastslagit att all statlig verksamhet ska bidra till regional utveckling.

Utskottets ställningstagande

Under förra riksmötet behandlade utskottet en likalydande motion (bet. 2004/05:FiU28). Det synsätt som presenterades i nämnda betänkande står utskottet fortfarande fast vid. Utskottet skrev:

I förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag regleras innehållet i myndigheternas årsredovisningar. Av förordningen framgår att myndighetens årsredovisning bl.a. ska innehålla resultatredovisning, resultaträkning och balansräkning. I resultatredovisningen ska myndigheten kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de mål och i enlighet med de krav på återrapportering som regeringen har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut. Detta innebär att i de fall regeringen har ställt upp mål för myndigheten som kan bidra till den regionala utvecklingen ska myndigheten också kommentera måluppfyllelsen i årsredovisningen. Som exempel på detta finns i ett 30-tal regleringsbrev för 2005 mål eller uppdrag med anknytning till genomförande och utveckling av regionala tillväxtprogram, som ska kommenteras i respektive myndighets årsredovisning för 2005.

Enligt utskottets mening finns det sålunda redan i dag en redovisning i berörda myndigheters årsredovisning av hur deras verksamhet bidrar till den regionala utvecklingen. Att lägga ett generellt redovisningskrav på myndigheterna skulle öka den administrativa bördan på myndigheterna. Det är därför enligt utskottet rimligt att regeringen även fortsättningsvis avgör i vilken omfattning myndigheterna ska redovisa hur de bidragit till den regionala utvecklingen.

Vidare vill utskottet nämna att Organisationsutredningen för regional tillväxt nyligen publicerade sitt slutbetänkande Stärkt konkurrenskraft och sysselsättning i hela landet (SOU 2006:3). Utredaren anlägger en helhets-syn på organisationen för EU:s sammanhållningspolitik, strukturfonderna samt regional utvecklingspolitik i Sverige. Enligt utredaren är den regionala utvecklingspolitiken svåröverskådlig och dess målbild komplex. Förslaget innebär att en ny myndighet med regionala enheter, till skillnad från den nuvarande uppsplittrade organisationen, ska administrera frågor under det sammanhållna målet om konkurrenskraft och ökad sysselsättning i hela landet.

Utskottet avstyrker motion Fi294 (s).

Lokalisering av myndigheter

Utskottets förslag i korthet

En motion avstyrks av utskottet med hänvisning till att en översyn av myndigheternas hyresavtal, som motionären efterfrågar, redan är under arbete.

Motionen

I *motion Fi202* anmodar Rolf Gunnarsson (m) regeringen att se över alla hyresavtal för statliga myndigheter och verk. Motionären anser att åtskilliga miljoner kan sparas genom att låta verk och myndigheter flytta från centrala Stockholm till kringliggande kommuner.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att ESV nyligen har fått ett regeringsuppdrag som handlar om just det som motionären efterfrågar (uppdraget övertogs från Statskontoret i samband med omorganisationen av regeringens stabsfunktion 1 januari 2006). ESV ska föreslå hur stödet till statliga myndigheters lokalförsörjning ska utvecklas, och uppdraget innefattar bl.a. att föreslå åtgärder som får fler myndigheter i Stockholm att lokalisera sin verksamhet utanför de mest centrala delarna. Uppdraget ska redovisas för regeringen senast den 30 maj 2006.

Då utskottet anser att motionärens önskemål är tillgodosedda avstyrks motion Fi202 (m).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Antalet myndigheter m.m., punkt 1 (m, fp, kd, c)

av Mikael Odenberg (m), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c), Cecilia Widegren (m) och Gunnar Nordmark (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om antalet myndigheter. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:K451 av Tobias Krantz m.fl. (fp) yrkande 3,

2005/06:Fi201 av Rolf Gunnarsson (m),

2005/06:Fi213 av Carl-Axel Roslund (m),

2005/06:Fi218 av Torkild Strandberg (fp),

2005/06:Fi222 av Anne Marie Brodén och Anne-Marie Pålsson (båda m),

2005/06:Fi230 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c) yrkande 3,

2005/06:Fi232 av Cecilia Widegren m.fl. (m) yrkandena 1 och 2 samt

2005/06:Fi256 av Björn Hamilton och Elizabeth Nyström (båda m).

Ställningstagande

Vi anser att det behöver göras en grundlig översyn av myndigheternas verksamhet. Syftet med en sådan översyn ska vara att tydligt formulera uppgifterna, minimera riskerna för överlappning och ha som det yttersta mål att lägga ned överflödiga myndigheter. Färre myndigheter skulle förutom att spara pengar också minska byråkratiskt krångel för människor, där olika myndighetskrav ibland konkurrerar med varandra.

Behovet av prioriteringar är stort inom offentlig sektor. Om byråkrati och administration kan begränsas blir resurserna större till kärnverksamhet, och möjligheterna att minska skatteuttaget ökar. Effektiviseringar i administrationen kan också bli nödvändiga framöver då behovet av arbetskraft i kommuner, landsting och inte minst i den privata sektorn kommer att öka.

Det har på senare år också blivit allt vanligare att statliga myndigheter inte bara ägnar sig åt saklig information utan också alltmer åt renodlad politisk opinionsbildning. Under förment neutral fana framförs ståndpunkter som borde ha getts en politisk varubeteckning.

Det finns all anledning att ompröva vilka myndigheter som behövs och hur de kan effektivisera sin verksamhet. Samtidigt bör man noga granska om uppdraget är tydligt och vilken typ av opinionsbildning som ingår i uppdraget.

Med detta tillstyrker vi delvis motionerna Fi201 (m), Fi213 (m), Fi218 (fp), Fi222 (m), Fi230 (c) yrkande 3, Fi232 (m) yrkandena 1 och 2, Fi256 (m) samt K451 (fp) yrkande 3.

2. Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara, punkt 2 (mp) av Yvonne Ruwaida (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om användning av öppna standarder. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi226 av Gustav Fridolin och Ulf Holm (båda mp).

Ställningstagande

Jag anser att det bör ställas krav på öppna standarder vid all offentlig upphandling av programvara av de skäl som framförs i motionen. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

Programvarubranschen har med tiden fått en alltmer monopolliknande karaktär och vissa slutna filformat har i praktiken blivit standard. Detta har försvagat såväl konsumenters som producenters ställning. Krav på att leverantörer av programvara följer öppna standarder skulle kunna bryta denna monopolliknande situation.

Genom öppna standarder kan man undvika inlåsnings effekter, dvs. att beroendet av en leverantör gör det mycket dyrt att byta till en annan leverantör. Ytterligare en positiv effekt av öppna standarder är att de kan komma att stimulera den inhemska IT-branschen.

Vad jag framfört om användning av öppna standarder bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening. Det innebär att jag tillstyrker motion Fi226 (mp).

3. Kvalitetsledningssystem och brukarindikatorer i offentlig verksamhet, punkt 3 (mp)

av Yvonne Ruwaida (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om brukarindikatorer. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi220 av Mikaela Valtersson (mp) yrkande 3 och

bifaller delvis motion

2005/06:Fi279 av Barbro Hietala Nordlund och Kurt Kvarnström (båda s).

Ställningstagande

Jag anser att data och statistik för offentlig verksamhet generellt ska göras tillgängliga för medborgarna och publiceras på ett sådant sätt att brukarperspektivet genomsyrar informationen. Det bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Genom att redovisa resultat och kvalitet skapar man möjligheter för medborgaren att jämföra olika enheter och t.ex. olika kommuner och landsting. Genom jämförelser kan medborgaren se om verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och om de bästa möjliga metoderna används. Medborgaren kan utnyttja sin valfrihet bättre i praktiken. Därutöver blir det enklare att se kopplingar mellan nedlagda resurser, resultat och kvalitet, något som kan underlätta diskussionen om skattenivåer och offentlig sektors utveckling i stort.

Jag tillstyrker därmed motion Fi220 (mp) yrkande 3 och motion Fi279 (s) delvis.

4. Myndigheters dubbla roll som myndighetsutövare och näringsidkare, punkt 4 (m)

av Mikael Odenberg (m), Gunnar Axén (m) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om myndigheters dubbla roll. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:N442 av Per Bill m.fl. (m) yrkandena 7 och 8.

Ställningstagande

Vi anser att den sammanblandning av myndighetsutövning och näringsverksamhet som motionärerna uppmärksammar måste upphöra.

När en myndighets konkurrensutsatta verksamhet annonseras på samma myndighets hemsida utsätts den konsument som söker information hos myndigheten för reklam. Detta är en form av korssubventionering av konkurrensutsatt verksamhet och också ett otillständigt sätt att nyttja sin ställning som myndighet. Vi anser att regeringen via regleringsbrev ska se till att detta förfarande upphör.

Vidare kan problem uppstå då en offentlig aktör har ensamställning i ett led och deltar i konkurrensen i nästa led. Det finns en risk för att en offentlig aktör gynnar den egna verksamheten och därmed missgynnar konkurrenterna, genom exempelvis bättre eller billigare tillgång till offentliga register eller kunddatabaser. Rollen som myndighetsutövare kan även i många sammanhang ge tillgång till information om konkurrenterna. Därmed uppstår risken att denna typ av information förmedlas till den konkurrensutsatta delen av verksamheten.

Enligt vår uppfattning bör en myndighet endast få använda information eller unik kompetens, som införskaffats i rollen som myndighet, för vidareförädling om denna unika kunskap också kommer tredje man till del på samma villkor. Det bör ges regeringen till känna.

Vi tillstyrker motion N442 (m) yrkandena 7 och 8.

5. Tillsynsavgifter i staten, punkt 6 (fp, c)

av Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c) och Gunnar Nordmark (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om tillsynsavgifter. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi223 av Lars-Ivar Ericson (c) och

2005/06:N242 av Tobias Krantz (fp) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att den offentliga avgiftspolitiken måste ses över. Det är högst allvarligt att konkurrenskraften i svenskt näringsliv i dag hämmas av myndigheternas avgiftsraseri. Myndigheternas tillsynsavgifter måste utformas så att de åstadkommer en trovärdig, effektiv och behovsanpassad tillsyn. Detta vill vi att riksdagen tillkännager för regeringen.

Härmed tillstyrker vi delvis motionerna Fi223 (c) och N242 (fp) yrkande 3.

6. Social redovisning, punkt 7 (mp)

av Yvonne Ruwaida (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om redovisning av socialt ansvar. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi229 av Peter Eriksson m.fl. (mp, -) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen bör verka för att sociala redovisningar blir en självklarhet inom all offentlig och privat verksamhet. Detta anser jag att riksdagen bör tillkännage för regeringen.

Om den sociala ekonomins roll och potential uppmärksammas och tas på allvar kan den bidra på ett positivt sätt till samhällets utveckling, dels genom resultaten av verksamheten i sig, dels genom de arbetstillfällen som skapas. Regeringen bör utveckla stöd och samverkansformer för kunskaps-spridning och utvecklingsstöd.

Därför bör regeringen verka för att all verksamhet, såväl offentlig som privat, blir skyldig att göra sociala redovisningar. Även små företag som inte bedriver en social verksamhet kan synliggöra, både för sig själva och för omvärlden, på vilket sätt de bidrar socialt till samhällsutvecklingen.

Genom sociala redovisningar kan verksamheter vars grundläggande syften är sociala, få sitt samhällsbidrag synliggjort. Många verksamheter inom den sociala ekonomin kan vid en första anblick förefalla kostsamma, men genom sociala redovisningar framgår de långsiktiga samhällsekonomiska vinsterna.

Jag tillstyrker motion Fi229 (mp, -) yrkande 2.

Särskilt yttrande

Krav på öppna standarder vid offentlig upphandling av programvara, punkt 2 (v)

Siv Holma (v) anför:

Jag anser att den offentliga sektorn bör agera som ett föredöme när det gäller användningen av öppna standarder inom IT-området. För IT-användare är det väsentligt att programmen är möjliga att ta del av, använda och utveckla. För den enskilde medborgaren är också säkerhetsaspekten av intresse. Medborgaren ska kunna ha förtroende för att myndigheterna behandlar uppgifterna på ett säkert sätt och att uppgifterna inte riskerar att läcka ut genom någon "bakdörr" i ett dataprogram. Detta som en konsekvens av att källkoden inte är känd för myndigheten och att myndigheten därför saknar möjlighet att kontrollera säkerheten.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K451 av Tobias Krantz m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att sätta ett tak för antalet statliga myndigheter vid nuvarande nivå.

2005/06:Fi201 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att minska antalet statliga verk och myndigheter.

2005/06:Fi202 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att flytta verksamhet från centrala Stockholm till billigare områden.

2005/06:Fi213 av Carl-Axel Roslund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om antalet myndigheter.

2005/06:Fi218 av Torkild Strandberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att reducera antalet myndigheter i Sverige.

2005/06:Fi220 av Mikaela Valtersson (mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att generellt göra tillgängliga data och statistik för offentlig verksamhet och att sådan data och statistik skall publiceras och finnas tillgängliga för medborgarna på ett sätt där ett brukarperspektiv måste genomsyra all information.

2005/06:Fi222 av Anne Marie Brodén och Anne-Marie Pålsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om färre och effektivare myndigheter.

2005/06:Fi223 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om tillsynsavgifter.

2005/06:Fi226 av Gustav Fridolin och Ulf Holm (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kräva öppna standarder vid all offentlig upphandling av programvara.

2005/06:Fi229 av Peter Eriksson m.fl. (mp, –):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall verka för att sociala redovisningar blir en självklarhet inom all offentlig och privat verksamhet.

2005/06:Fi230 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skyndsamt se över verksstrukturen i syfte att effektivisera verksamheten efter dagens krav.

2005/06:Fi232 av Cecilia Widegren m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att genomföra en översyn med syfte att minska antalet myndigheter och ämbetsverk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inleda myndighetsreduktionen med Djurskyddsmyndigheten.

2005/06:Fi256 av Björn Hamilton och Elizabeth Nyström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av översyn av statliga myndigheter.

2005/06:Fi279 av Barbro Hietala Nordlund och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ISO-standard.

2005/06:Fi294 av Inger Lundberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att myndigheterna i sina årsredovisningar skall redogöra för hur man bidragit till regional utveckling.

2005/06:N242 av Tobias Krantz (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av den offentliga avgiftspolitiken gentemot företagen.

2005/06:N442 av Per Bill m.fl. (m):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om reklam för konkurrensutsatt verksamhet på myndigheters och monopolföretags hemsidor.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om att en myndighet använder unik kompetens eller information i näringsverksamhet.

2005/06:Bo213 av Solveig Hellquist (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om behovet av genomlysning och utvärdering av tidsredovisningssystem som används av andra statliga myndigheter.